

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาและทดลองสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ภัยได้สภาพการทดลองในห้องปฏิบัติการ เมื่อทดลองใช้สารเคมีทดลองแบบนี้ค่อนไน้จากสารเคมีทั้งหมด 9 ชนิดคือ สารเคมี cyanatryn, สารเคมี simazine, สารเคมี 2,4-D(amine), สารเคมี silvex, สารเคมี fluridone, สารเคมี hexazinone, สารเคมี cutrine, สารเคมีผสมระหว่าง diquat+cutrine, และสารเคมี endothall พบว่าสารเคมีที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดในการกำจัดศิลิน้ำมีอยู่ 3 ชนิด ได้แก่สารเคมี hexazinone ความเข้มข้น 1.0 ppm. สารเคมีผสมระหว่าง diquat+cutrine ความเข้มข้นตั้งแต่ 1+2 ppm. และสารเคมี endothall ความเข้มข้น 3.0 ppm.

สารเคมี hexazinone จะแสดงผลในการกำจัดศัตรูปืลน้ำอย่างช้า ๆ จะเห็นผลได้ช้า เมื่อ 21 วันหลังทดลองแล้ว ขณะที่สารเคมีอีกสองตัว diquat+cutrine และ chlorotoluron แสดงผลในการกำจัดศัตรูปืลน้ำค่อนข้างเร็ว ตัวปืลน้ำจะแสดงอาการผิดปกติ เห็นได้ชัดภายใน 3-7 วันหลังทดลอง ท่านองเดียว กัน สารเคมี endothall ก็แสดงผลในการกำจัดศัตรูปืลน้ำค่อนข้างเร็ว เช่นกัน จะเห็นผลได้ชัดภายใน 7 วันหลังทดลอง ทั้งนี้สารเคมีทั้ง 3 ชนิดคังกล่าว สามารถกำจัดศัตรูปืลน้ำให้ผลต่ำากยใน 35 วันหลังทดลอง

เมื่อทดลองใช้สารเคมีทดลองแบบนึ่กพ่นทางผิวน้ำ จากสารเคมีทั้งหมด 3 ชนิดคือสารเคมี 2,4-D(amine), สารเคมี glyphosate และสารเคมี paraquat พบว่าสารเคมีที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดต้นลิน้าได้ดีที่สุดได้แก่สารเคมี paraquat โดยเฉพาะเมื่อใช้ในอัตรา 2 กิโลกรัมต่อไร่ชืนไป ต้นลินناจะตายโดยลืมเชิงใน 35 วัน ท่านองเดียวกับสารเคมี 2,4-D (amine) ในอัตรา 2 กิโลกรัม ต่อไร่ชืนไป ที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดต้นลินนา เช่นกัน ยกเว้นสารเคมี glyphosate เท่านั้น ที่แม้จะใช้สารเคมีในอัตราสูงถึง 8 กิโลกรัมต่อไร่ก็ตาม

สาร เคมีนี้ก็ เพียงทำให้ศีบลิน้ำผิดปกติ และแคระแกรนไปเท่านั้น

ภายใต้สภาพการทดลองในสنانม เมื่อทดลองใช้สารเคมี 5 ชนิด ๆ ละ 2 ครั้ง เช่นขันคือ สารเคมี hexazinone ความเข้มข้น 1,2 ppm. สารเคมี endothall ความเข้มข้น 3,6 ppm. สารเคมี diquat+cutrine ความเข้มข้น 1+2 และ 2+2 ppm. สารเคมี 2,4-D(amine) อัตรา 2,4 กิโลกรัมต่อไร่ และสารเคมี paraquat อัตรา 2,4 กิโลกรัมต่อไร่ เปรียบเทียบกับแบลงทดสอบที่กำจัดโดยใช้แรงคนและแบลงทดสอบที่ไม่ได้ฉีดพ่นสารเคมี พบว่า ในระยะเวลา 7-15 วันหลังทดสอบ แบลงทดสอบที่กำจัดโดยใช้แรงคนจะมีประสิทธิภาพในการกำจัดศีบลิน้ำได้ดีที่สุด แต่เมื่อการทดสอบผ่านไปถึง 60 วัน จะกลับพบว่า แบลงทดสอบที่กำจัดโดยใช้แรงคนจะให้ผลในการกำจัดศีบลิน้ำได้ไม่แตกต่าง จากแบลงทดสอบที่ไม่ได้ฉีดพ่นสารเคมีเลย ทั้งนี้ เพราะศีบลิน้ำสามารถเจริญขึ้นมาใหม่ได้จากส่วนลับต้นได้ดี

ส่วนสารเคมีที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดในการกำจัดศีบลิน้ำมีอยู่ 3 ชนิดที่ให้ผลได้ใกล้เคียงกัน ได้แก่ สารเคมี endothall ความเข้มข้น 6 ppm. สารเคมี hexazinone ความเข้มข้น 2 ppm. และสารเคมีสมรรถะห่วง diquat+cutrine ความเข้มข้น 2+2 ppm. โดยมีสารเคมี endothall ความเข้มข้น 3 ppm. ให้ประสิทธิภาพในการกำจัดศีบลิน้ำได้ต้องลงมาชั่งจากผลการทดลอง 60 วันหลังทดสอบ ไม่ว่าจะเป็นการตรวจผลการตายโดยวิธีให้คะแนนของ EWRC การซึ่งหนาน้ำหนักสดและการซึ่งหนาน้ำหนักแห้ง ผลการทดสอบที่ได้ล้วนมีผลลัพธ์คล้องกัน

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาทดลอง เกี่ยวกับการกำจัดศีบลิน้ำด้วยสารเคมี ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้คือ

1. ควรได้มีการศึกษาทดลอง เกี่ยวกับคุณภาพของน้ำ (Water Quality) หลังจากมีการใช้สารเคมีชนิดต่าง ๆ ทดลองกำจัดศีบลิน้ำ
2. ควรมีการศึกษาทดลอง เรื่องพิษของสารเคมีชนิดต่าง ๆ ต่อปลา (Fish toxicity) หรือสัตว์น้ำอื่น ๆ ในขณะที่มีการทดลองใช้สารเคมีกำจัดศีบลิน้ำ
3. ศึกษาระยะเวลา ที่สารเคมีหลงเหลืออยู่ในน้ำ และในดิน ให้ท่องน้ำ

(Persistence of herbicides in water and soil) หลังใช้สารเคมีชนิดต่าง ๆ ทดลองกำจัดตัวบลีน้ำ

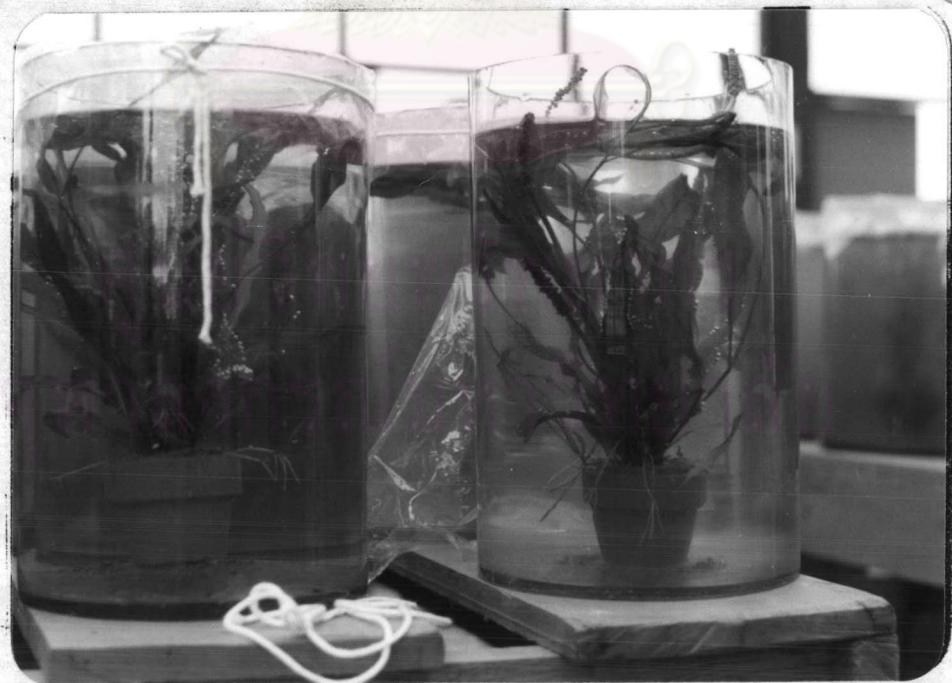
4. ควรมีการศึกษาผลต่อค้างของสารเคมีในน้ำ (Residual effect) หลังใช้สารเคมีกำจัดตัวบลีน้ำ เพราะสารเคมีนั้นอาจไปทำลายพืชเศรษฐกิจหรือพืชนำที่เป็นประโยชน์อื่น ๆ

5. ควรมีการศึกษาวิธีการใช้สารเคมีต่าง ๆ กำจัดตัวบลีน้ำในน้ำไหล (Flowing Water)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปสงค์ภัยมมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 7 ตีบลัน้ำในมือ เลี้ยงก่อนนำไปทดลอง

ภาพที่ 8 ตีบลัน้ำที่เพาะเลี้ยงในไอลแก้วก่อนเริ่มทำการทดลอง

ภาพที่ 9 แสดงการทดลองสาร เคเม็มเบนซีคพ่นได้น้ำในห้องปฏิบัติการ

ภาพที่ 10 แสดงการฉีดพ่นสาร เคเม็มเบนซีคพ่นทางผิวน้ำในห้องปฏิบัติการ

ภาพที่ 11 ผลการใช้สารเคมี endothall มีดพ่นได้น้ำในห้องปฏิบัติการ 35 วัน
หลังทดลอง

ภาพที่ 12 ผลการใช้สารเคมี paraquat มีดพ่นทางผิวน้ำในห้องปฏิบัติการ
14 วันหลังทดลอง

ภาพที่ 13 ผลการใช้สารเคมี glyphosate ฉีดพ่นทางผิวน้ำในห้องปฏิบัติการ
21 วันหลังทดลอง

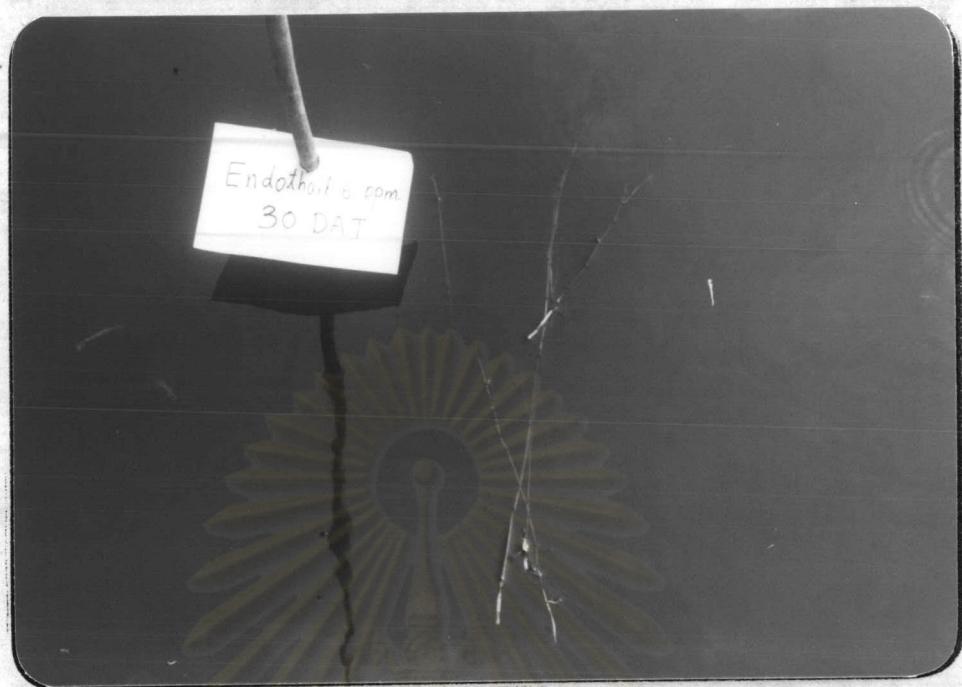
ภาพที่ 14 แสดงแปลงทดลองกำจัดศีบลิน้ำในสนา�

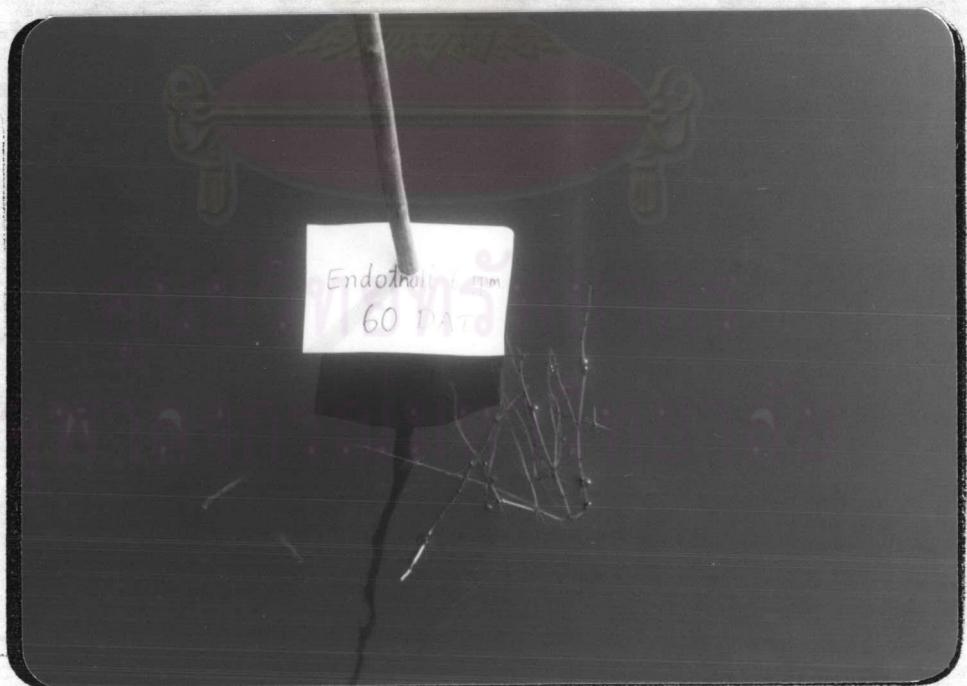
ภาพที่ 15 แสดงวิธีฉีดพ่นสารเคมีในสนามแบบฉีดพ่นไนน้ำ

ภาพที่ 16 ลักษณะตีบลีน้ำในแปลงทดลองที่ไม่ได้ฉีดพ่นสารเคมีในสนาม

ภาพที่ 17 ผลการใช้สารเคมี endothall 6 ppm. กำจัดศีบลีน้ำในสันام
30 วันหลังทดลอง

ภาพที่ 18 ผลการใช้สารเคมี endothall 6 ppm. กำจัดศีบลีน้ำในสันам
60 วันหลังทดลอง

ภาพที่ 19 แสดงการตรวจผลการดำเนินการของศูนย์วิจัยให้คุณภาพของ EWRC
ที่ใช้เป็นมาตรฐานในสนา�

ศูนย์วิทยหัชพากร
ศูนย์รวมครุภัณฑ์วิทยาลัย